

Művészet karantén idején

Online kiállítások és tárlatvezetések

SINKÓ ISTVÁN

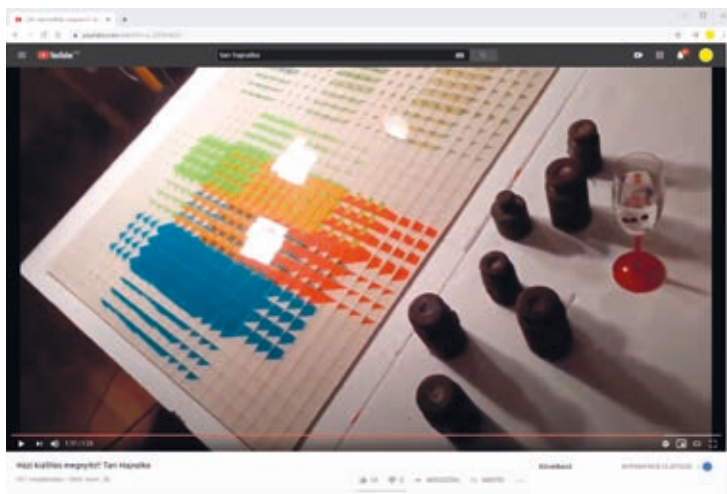
Inter arma silent Musae, fegyverek között hallgatnak a múzsák. És járványveszély idején is igencsak csendesek. Március 16. óta kiállítás megnyitók maradnak el, bezárnak a kiállítótermek, elmaradnak a programok. Háborús helyzet. De, mint minden, amit át lehet hidalni, ez a tény is áthidalhatóvá vált. Az oktatásban, a home office-ban megjelenő digitális kultúra, az online életmód betört a múzeumi, galériás falak közé is. Van tehát idehaza is múzeumi séta, kiállítás megnyitó, tárlatvezetés, csak éppen másként. Ezekből a programokból szemezgetünk.

A Szépművészeti Múzeum honlapján több játékos túrát is szervez *Művészet otthonról* címmel. Bizonyos témákat kiválasztva (Mária Magdolna, Szűz Mária, A szakálltól az álszakállig stb.) a kiállítási termekben található munkák között válogat rövid ismertető szöveggel. Ezek segítségével bebarangolhatjuk a Régi Képtár termeit is, sőt a Hopp Ferenc Múzeum gyűjteményére is rápillanthatunk.

Ennek a programnak a megfelelőjét megtaláljuk a Magyar Nemzeti Galéria honlapján is, kibővítve az oktatási segédanyagoknak szánt, tematizált képválogatással, melyeket ajánlanak iskolai – távoktatási – bemutatásra is. Látható, hogy a kiállítási vákuum elsősorban a múzeum-pedagógiai vonalat erősíti fel a múzeumi honlapokon, a távtanítást, otthoni családi képnezegetést, ismeretszerzést, játékos témafeldolgozásokat találjuk meg böngészés közben.

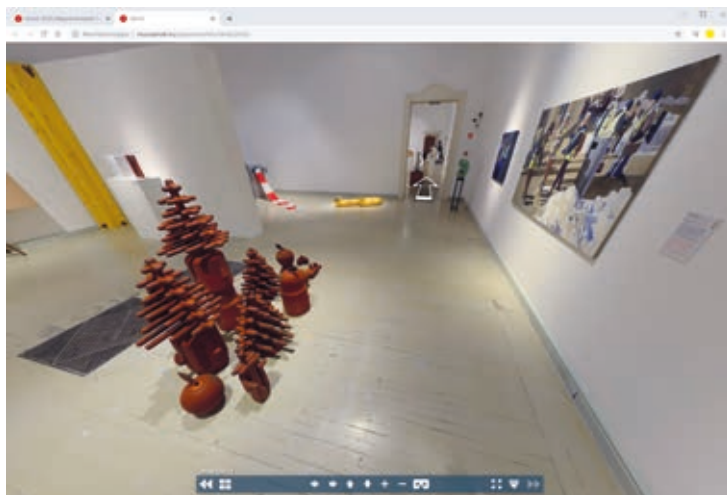
A Múcsarnok más utat választott. Nem lévén gyűjteményi anyaga, az épp aktuális kiállításokat hosszabbította meg, így a már megnyílt Derkó 2020-, a Paolo Ventura- és Major Kamill-tárlatok járhatók be virtuális séta segítségével.

Március 28-án nyílt volna meg (és virtuálisan, online meg is nyílt) a *Szabadjáték. II. Képzőművészeti Nemzeti Szalon* című kiállítás. Ekkor már a

TARR HAJNALKA: Házi kiállítás megnyitó!

kijárási korlátozások is életbe léptek, csoportosulni sem volt szabad, így Szegeő György és Szurcsik József a szabadban, illetve a kiállítás terében mondták el megnyitó szavaikat. A 170 művész munkáit felvonultató tárlat anyaga felkerült a falakra, a képcímeket, feliratokat majd a valódi – majdani – megnyitáskor helyezik el. A monumentális anyag bemutatása jól sikerült, a virtuális séta keretében – hasonlóan a már kialakult nemzetközi gyakorlathoz – jól bejárható, közelről is megnézhető minden műalkotás.

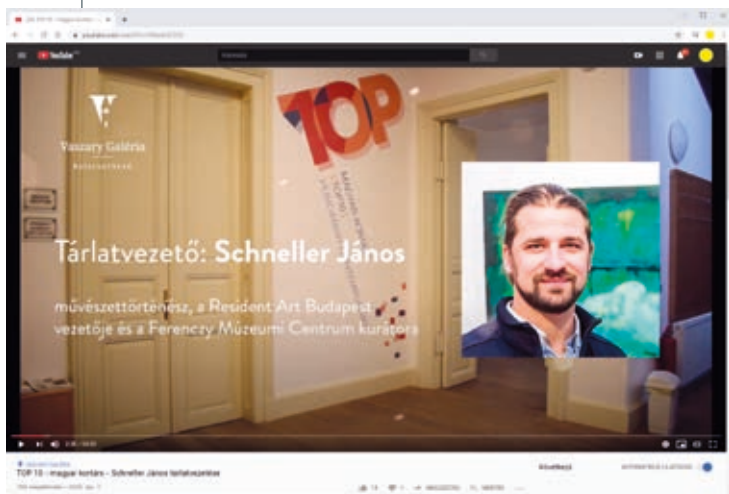

Derkó 2020 a Múcsarnokban

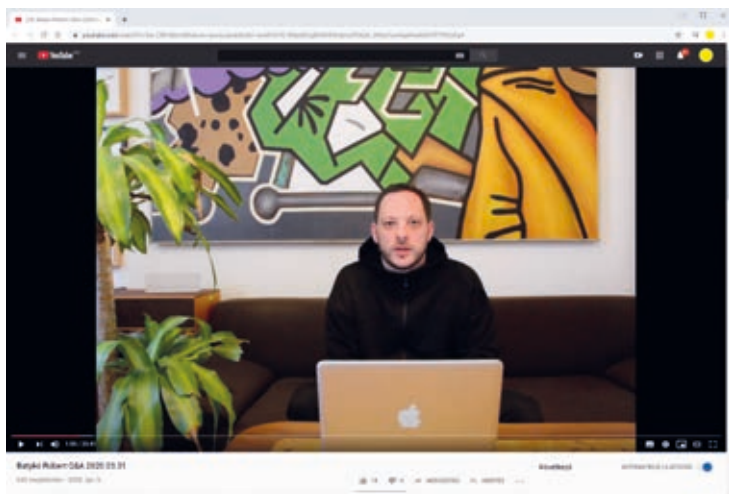
A Múcsarnok megnyitójának napján került fel a YouTube-ra Tarr Hajnalka privát kiállítás-megnyitója, már a karanténból. Egy elkészült munkájának ironikus megnyitását dokumentálta, beszélgetett saját magával, visszaadva a megnyitók filíngjét. Hasonló szituációt teremtett Batykó Róbert is, akinek az az ötlete támadt, hogy félbemaradt kiállítása (*Rhombus head* címmel a Négyszoba Galériában) kapcsán művésztársait, érdeklődőket kér meg, hogy tegyenek fel neki kérdéseket az aktuális kiállítás, művészete vagy az új szituációhoz való viszonya kapcsán. A március 31-én a YouTube-on lejátszott távbeszélgetés – kicsit úgy, mint az operatív törzs újságíróknak adott szereplők nélküli válaszadása – érdekesen közelíti meg a művészek a közönséghez való

tárlatvezetést. Maga a kiállítás mintha megelőlegezte volna – címében és tartalmában is – egy új, radikális életmódváltás szükségességét, egy helyhez kötött létforma kialakulását, új szerepek és nézőpontok megjelenését a világban, s ezen belül a művészetben is (a kiállításról bővebben az Új Művészet e havi számában olvashatnak).

Schneller János mint a Resident Art művészeti vezetője szintén vállalkozik kiállítások virtuális tárlatvezetésére, így a balatonfüredi Vaszary Galériában megrendezésre kerülő *Magyar Kortárs TOP 10* című, polémiát is kiváltó tárlaton is végigkalauzol bennünket. A tíz alkotó megjelenése a bemutatón Beke László kurátori munkájának eredménye. Az ő pedagógiai munkássága során öt éven keresztül a művészetelméleti hallgatók részére kiadott egyik feladat az volt, hogy jelöljék ki a számukra legfontosabb, nagy hatású vagy elismertnek tartott magyar művészt. Ebből

SCHNELLER JÁNOS online tárlatvezetése a *TOP 10 – magyar kortárs* című kiállításon

BATYKÓ RÓBERT online tárlatvezetése a Négyszoba Galériában a *Rhombus head* című kiállításon

viszonyát. Batykó az egyik kérdésre válaszolva a vírus utáni (lehet, hogy lesz egy ilyen művészeti kategória, hogy Art after Virus?) művészetet egy humánusabb, kevésbé materiális, anyagi központú időszaknak vizionálja.

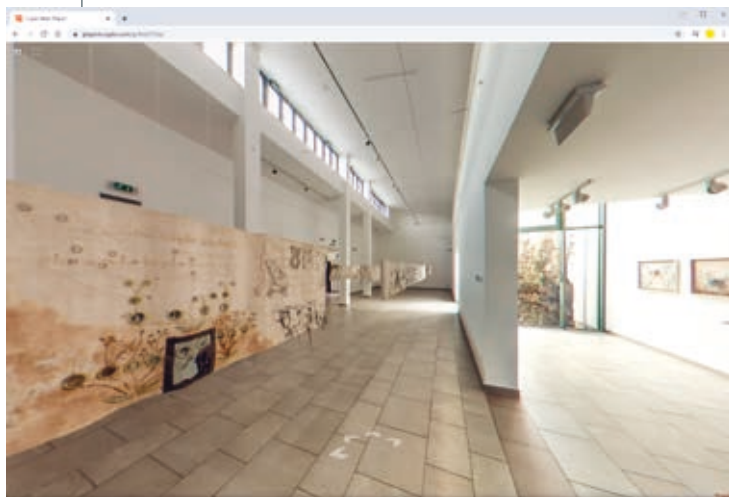
Épp a zárlat idején nyílt volna meg a Ludwig Múzeumban a *Lassú élet. Radikális hétköznapiak* című kiállítás (2020. április 9. – augusztus 23.), amelyen Készman József tartott virtuális

a dokumentációból jött létre a tárlat. Schneller végigkísér minket az egyes alkotók termein, beszél az aktuális művekről, de elsősorban a tíz művész életművét ismerteti. A tárlatvezetés nem foglal állást a kirobbant vitában, pusztán magára a tárlatra koncentrálna.

A MANK is elindított egy virtuális kiállítássorozatot, részint a szentendrei MANK Galériában – így mutathatja be Richter Sára varrott képeit, lebegő könyvlapjait –, részint otthon készült művészportrékból. Ilyen saját készítésű alkotás Tuzson Berczeli Péter húszperces, irodalmi szövegekből és saját festményének részleteiből álló filmetűdje.

A Facebookon működő, többezres létszámú amatőr képzőművészekből álló csoportja, a Contemporary Artist is virtuális kiállításokat indított el Zsidákovics Mihály szervező és alkotó inspirációjára. Képsorok és videó mutat be válogatott tíz-tíz művet.

Csak néhány jellegzetes „víruskori” megjelenést próbáltam bemutatni röviden, nyilván vannak – s ha az események időben elhúzódnak, lesznek is még – különféle jelentkezések, virtuális kiállítások a különböző portálokon. A művészettörténészek pedig már hozzáfoghatnak a gyűjtőmunkához.

RICHTER SÁRA kiállítása a MANK Galériában